

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Deželni zbor kranjski.

X. seja dne 9. julija t. l.

(Konec.)

Po poročilu posl. Grassellija sta se prošnji Lovrenca Oblaka in Nikolaja Peljhana za podporo odstopili deželnemu odboru v rešitev.

Po poročilu posl. Višnikarja se je šolskim sestram v Šmihelu pri Novem mestu dovolila dosedanja podpora za poučevanje gluhotemnih deklic letnih 1000 kron do leta 1903.

Po poročilu istega poslanca se je prošnja županstva v Brusnicah za podporo za zgradbo šolskega poslopja v Gaberji odklonila z dostavkom, da je take prošnje vlagati potom šolskih oblastev; učiteljski vdovi Filomeni Vidmar se je dovolila za l. 1902., 1903. in 1904. milostna pokojnina letnih 300 K; vpokojeni učiteljici Ani Bauer se je pa pokojnina zvišala na letnih 500 kron; prošnja učiteljske sirote Gabrijele Treven za podaljšanje vzgojnine se je odstopila dež. odboru; vpokojeni učiteljici Ivani Tomino se je zvišala pokojnina na 500 K; prošnja županstva v Mozlju za podporo vsled toče se je odstopila deželnemu odboru z naročilom, da poišče, koliko je škode, in da potem dovoli primerno podporo iz kredita za oškodovance po ujmah, katero prošnjo je toplo podpiral tudi posl. Pakiž.

Po poročilu posl. dr. Papeža se je prošnja županstva v Hrenovcih za podporo za napravo vodnjaka na Velikih Brdih odstopila dež. odboru z naročilom, da deželni inženir stvar preišče in klasifikuje potrebnost.

Po poročilu posl. Povšeta se je društvu za pospeševanje obdelavanja ljubljanskega barja dovolilo prispevka 300 K.

O preložitvi okrajne ceste Tacen-Skaručna Vodice je poročal posl. Jelovšek. Sklenilo se je: V zakonu o uvrstitvi cest z dne 2. aprila l. 1866., dež. zak. št. 6, pod točko 9. lit. b) v cestnih okrajih ljubljanska okolica in Kamnik navedena okrajna cesta Tacen Skaručna Vodice preložiti je po projektu, ki sta ga dala napraviti okrajno-cestna odbora za skladni okraj ljubljansko okolico in Kamnik, in sicer v vasi Tacen začnši na parceli 158 do zopetne zveze med parceloma 128 in 129 katastrske občine Tacen, ter na progi Šmartno Povodje začnši med parcelama 44 in 46 katastrske občine Šmartno do okrajne ceste Povodje-Gameljni med parcelama 520 in 521 katastrske občine Skaručna. Zajedno se je v to svrhu dovolilo podpore 6000 K iz deželnega zaklada, s katero podporo pa je všteti tudi tistih 1000 K, ki jih je deželni zbor dal že meseca maja l. 1899 na razpolago.

O uvrstitvi nekaterih občinskih cest v cestnem okraju kranjskem med okrajne ceste je poročal isti poročevalec. Sklenilo se je naslednje občinske ceste uvrstiti med okrajne ceste: a) Cesto, ki se v Hotemazah odcepi do kokrske državne ceste ter pelje v Olševk; b) cesto, ki se pri Godelmanovi hiši na Trati odcepi od okrajne ceste Spodnji Bernik-Cerklje Visoko ter pelje v Adergaz, oziroma do ondote šole.

O preložitvi prečenske okrajne ceste mej Beršlinom in Prečno v cestnem okraju novomeškem je poročal posl. dr. Tavčar. Sklenilo se je: V zakonu o uvrstitvi cest z dne 2. aprila l. 1866., dež. zak. št. 6, pod točko 48 navedena Prečenska okrajna cesta je na progi od Beršlina do Prečne preložiti med parcelama štev. 70. in 71. katastrske

občine Prečne po projektu, ki ga je dal izdelati okrajno-cestni odbor novomeški.

Posl. Šubic je poročal o uredbi pristojbin za ogledovanje mrličev na Kranjskem izvzemši deželno stolno mesto Ljubljano in predlagal: Občine so opravilene, za ogledovanje mrličev, katero jim je naročeno na podstavi zakona z dne 30. aprila l. 1870., drž. zak. št. 68, pobirati pristojbine do najvišega zneska treh kron od vsakega mrliča. Določitev visokosti pristojbin v mejah tega najvišega zneska pristoji občinskemu odboru; dotičen sklep pa mora odobriti deželni odbor ter je isti razglasiti, kakor je v kraju navada. Te pristojbine se stekajo v občinsko blagajno, zaračunijo se kakor drugi občinski dohodki ter se porabijo v delno pokritje stroškov za oskrbovanje opravil, ki so odkazana občinam po prejšnjem zakonu. Plačevati mrliškega oglednika je dolžnost občine ter spada to k ravnokar navedenim njenim izdatkom. Mrliški oglednik nima pravice, za izvrševanje mrliškega ogledovanja zahtevati plačilo od strank ter tudi ne sme pobirati pristojbin. Pristojbina za ogledovanje se plača iz zapuščine ogledanega; če pa ni zapuščine, ali pa če ista ne zadostuje, jo plačajo tiste osebe ali zakladi, kateri so zavezani plačati pogrebne stroške. Na dolgu ostale pristojbine iztirjajo se z zakonitimi prisilnimi sredstvi (§ 84. obč. reda).

O tej zadevi se je razvila kratka debata. Prvi je govoril posl. Pfeifer.

Deželni predsednik baron Hein je pojasnil, da je sedanje stanje nevarljivo. To vendar ne gre, da bi duhovščina pobirala pristojbino, ki gre v občinsko blagajno, in istotako ne gre, da bi ogledi pobirali pristojbino in izvrševali nekako eksekucijo v trenutku, ko vlada v hiši žalost. Zakon daje občinam glede določitve pristojbine najširšo svobodo. Če občina pristojbine neče uvesti, je ne uvede. Z zakonom se hoče otvoriti občinam nov vir dohodkov; če občina iz tega vira neče zajemati, je tudi prav. To pa mora obveljati: če hoče občina pobirati kako pristojbino za ogledovanje mrličev, naj to sama stori. Če ta zakon ne bo sprejet, se bo ogledovanje mrličev na vsak način uredilo.

Po nekih opomnih poročevalca, ki je dobro zavračal Pfeiferjeve trditve, je zbornica odobrila predloženi zakon.

Posl. Lenarčič je poročal o pritožbi občanov na Strmci glede računov oskrbnitstva podobčinskega premoženja. Prošnja se je, ker ne spada v kompetenco deželnega zbora, odstopila dež. odboru.

Posl. Košak je poročal o letnega poročila poglavju „davki“. Poročilo se je vzelo na znanje.

Posl. baron Wurzbach je rekel, da bi čudovito soglasje v obsojanju davčnih oblastev zaradi njih postopanja moralo finančnega ministra vendar napotiti, da o teh pritožbah premišljuje, ako sploh za te pritožbe izve in se mu ne zdi, da premišljevanje o primernosti in pravičnosti pri obdavčenju sploh ne spada v njegov resort. Vse zlo prihaja od zgoraj. Kriva niso tega nižja davčna oblastva in toli sovražni davčni nadzorniki. Ti so uradniki, ti imajo familije, ti hočejo avanzirati in hočejo dobiti odlikovanja, in kdor izmed njih ne služi furorju fiskalizma, tisti pač ne avanzira in ne dobi odlikovanj. Tudi voljenih članov davčnih komisij ne zadene nobeno očitjanje. Delovanje teh članov je zakrito z neprodno temo, sicer pa — vse zlo pride od zgoraj. Obdavčenje se vrši pri nas nemoralno. Po

prejšnjem načinu obdavčenja se je dalo davkoplačevalca tako hitro na nič spraviti, da se to celo v Avstriji ni smatralo za primerno. Prej se je pritiskalo na davkoplačevalce z visokimi davčnimi postavkami, zdaj se dosega isti namen z vpenjevanjem. Na Angleškem in na Nizozemskem niso davčne postavke visoke, in tam je davčna morala jako razvita. Vidi se, da tudi od zgoraj, časih kaj dobrega pride, namreč na Angleškem in na Nizozemskem. Pri nas je položaj davkoplačevalcev sedaj neznosnejši, kakor je bil prej. Obljubovalo se je sila veliko, a danes plačuje tudi najmanjši davkoplačevalec veliko več nego je prej plačeval, zato pa se davkoplačevalce maltretira na tak način, da za njega označenje sploh ni parlamentarno dopustnega izraza. Visoki davki sami na sebi še ne vplivajo tako kakor furor fiscalicus, kajti ta ne ubija samo blagostanja, nego tudi patriotizem. Vsi narodi Avstrije brez razločka, so že tolikrat in na tako sijajen način dokazali svoj patriotizem, da ni prav nobenega dvoma o njem. Toda ako se narodom vcepi občutek, da jih država samo izkorišča, potem mora patriotizem ginevati. Vsaka država pa pride včasih v položaj, v katerem je prav nujno potrebna patriotskega navdušenja svojih prebivalcev. Avstrija že jako dolgo ne more priti iz takega položaja, vrh tega je pa očitno, da je Avstrija premajhna in preslaba za zahteve fiskusa. Ta ima namreč pri nas navado, da ne hodi za državo, ampak da se vsede na državo. Tako vidimo čudno sliko: Avstrijo nosijo državljani, na državi sedi fiskus, fiskusa pa jaha hudič. (Burna veselost). Govornik je izjavil, da ne bo stavil nobenega predloga, prosil pa državne poslance s Kranjske, naj finančnega ministra krepko primorajo, da bo tudi tukaj pri nas od zgoraj kaj dobrega prišlo.

Posl. Luckmann je zahteval, naj odločilni krogi zabičijo davčnim oblastvom, da se morajo sicer ravnati strogo po zakonu, da pa zakona ne smejo prekoračiti. Deželni odbor predlaga vsako leto tabele o davkih. Te izkaze dobi od finančnega ravnateljstva, a ti izkazi so od konca do kraja popolnoma napačni. Govornik je potem razpravljal o davčnih razmerah v okraju Kranjska gora o obdavčenju delniških družb in ožigosal malomarnost davčnih oblastev, ki toliko mesecev ne naznani, na koliko so komu davka odmerili.

Posl. Hribar je pritrdil Luckmannu glede predloženih izkazov o plačanih davkih, opozarjajoč, da Ljubljana veliko več prispeva k izdatkom dežele kranjske, nego je izkazano v tabelah.

Deželni predsednik baron Hein je priznal, da tabele ne govore resnice, ker se je več davka plačalo, kakor ga tabela izkazuje. Tako ni ljubljansko mesto plačalo za deželo le 132 200 gl., kakor izkazuje tabela, ampak 186.300 gl. Deželni predsednik je potem obširno branil davčna oblastva, zatrjujoč, da imajo namen, postopati pravično.

Zbornica je seveda poročilo deželnega odbora vzela na znanje, na kar se je seja zaključila.

Prihodnja seja bo v četrtek ob 9. uri dopoldne.

V Ljubljani, 10. julija.

Zmaga Čehov.

„Linzer Vbl.“ opisuje pod gornjim naslovom praško slavnost in vedenje liberalnega nemškega časopisja napram nji: „Taka narodna slavnost“ — piše konservativni list — se v Pragi pač še ni vršila. Napra-

vila je velikanski utis tudi na Nemce — kaj šele na češko ljudstvo. Sokolska slavnost je dokazala, da ni dvojbe, da zavzemajo „Vsenemci“ proti „Vseslovanom“ le smešno mesto. Vsenemci ne spravijo vkljub pomoči Nemčije ničesar skupaj kot neozdravljiv razpor mej svojimi, dočim so se Čehi s pomočjo vseslovanske telovadne slavnosti narodno združili in utrdili. Da se samozavest češkega naroda tako krepko dviga, v to ima tudi dovolj povoda. Češki se naklanjajo gospodarske in kulturne koristi vseh vrst, kakor se nikdar; cesar je potoval v Prago, voditelji naroda so bili visoko odlikovani, vlada se trudi, da bi ohranila Mladočehe v dobri volji, v parlamentu oni odločajo, liberalni Nemci se bore za njih prijateljstvo, tudi Rusija in Francoska se klanja Čehom — vse to pač mogočno množi češko narodno zavest ter utrja v Čehih misel, katero je že izrekel Bismarck, da težišče Avstrije ni na Dunaju, ampak v Pragi. Bridka ironija pa je, da se ravno sedaj češki narod tako dviga, in da ima češko zastopstvo v državnem zboru tako vplivno stališče kakor še nikdar prej, ko nam javljajo s trobentami in pozavnami „zmago nemštva“. Tu pač lahko rečemo: „Se ena taka zmaga, in izgubljeni smo“.

Exodus maloruskih poslancev iz galicijskega dež. zbora.

Na splošno presenečenje sta 7. t. m. oba maloruska kluba zapustila dež. zbor, ki dovrši še ta teden svoje zasedanje in svojo dobo ter se vršé v kratkem volitve. Izjava, katero je podal posl. Barwinski imenom Malorusov, pravi, da se maloruski poslanci že od l. 1883. bore za to, da bi se jim izpolnile vsaj najnujnejše kulturne, narodne, gospodarske in politične želje. Med drugim so zahtevali Malorusi, da bi se v Stanislavi polagoma ustanovila maloruska gimnazija, kajti 1790 maloruskih dijakov ne more dobivati v srednjih šolah pouka v materinščini. Ali niti tej želji vedina dež. poslancev noče zadostiti. Poljski dež. poslanci se kažejo dosledno nasprotnike maloruskega naroda. Maloruski poslanci so stavili več interpelacij, ki se tičejo najvažnejših in najnujnejših zadev maloruskega naroda, a niso dobili nobenega odgovora. Sklenil se je tudi zakon glede rentnega imetka, zakon, ki je proti interesom maloruskih kmetov. Zategadelj so Malorusi v ožigled novih volitev odšli iz dež. zbora, kjer ne dosežajo ničesar. Poljaki pa so podali izjavo, da niso imeli Malorusi nobenega vzroka za ta svoj korak!

Viljem II. absolutist.

Nemški cesar se pokaže vsak hip absolutista, ki smatra svojo voljo za najvišji zakon in svoje mnenje za edino pravo! Naglaševanje važnosti in velikanske imenitnosti vojaštva mu je odtujilo že skoraj vse civilno državljanstvo, besno preganjanje in psovanje politikujočih delavcev pa mu je naklonilo tudi največje sovraštvo socialne demokracije. Ali niti z Berolinom se ne more razumeti mogočni govornik Viljem. Vsak čas se porodi novo preporno vprašanje med cesarjem ali cesarico ter med mestno upravo. Zlasti prostomiselní župani so Viljemu trn v peti. Nadžupana Kirschnerja ni hotel Viljem potrditi nad eno leto, sedaj pa je odklonil proti mnenju kancelarja in notranjega ministra potrditev družega župana, odvetnika in mestnega svetnika Kauffmanna, ker je prostomislec in ker je imel pred — 20 leti kot rezervni častnik neko afero z oficirji! Razumevna je ogorčenost Berolincev in vseh Nemcev

radi tega najnovejšega slučaja, ki dokazuje, da je Viljem že cel absolutist!

Vojna v Južni Afriki.

Finančni tajnik vojnega urada Stanley je v Spodnji zbornici poročal, da je bilo tekmo zadnjih štirih mesecev okoli 8000 Burov ubitih, ranjenih in vjetih. V tem času pa je bilo v Južni Afriki okoli 251.000 angleških vojakov, med njimi 14.000 bolnih. Iz tega poročila je razvidno, da imajo Angličani preko 220.000 porabnih vojakov v Južni Afriki, ki pa vendar ne opravijo ničesar, dasiravno je vseh Burov komaj 20.000. Pri Burgepruitu so Buri zavzeli angleško utrdbo ter so vrgli vlak s tira. Topničarji pa so končno Bure pregnali. Poveljnik Pretorius je bil v boju pri Kotzesspoortu ranjen v oko, poveljnik Ackermann pa je bil pri Brakfonteinu ranjen v ramo. Oba se je umeknil v Spring ter je v smeri proti Ermelu predel angleške linije. Viljem stoji pri Bothasbergu. Po sporočilih iz Haaga morejo sedanji komandi nadaljevati še 18 mesecev. Dewet sam pa more v gorovju nadaljevati odpor 3–4 leta. Burski poveljnik Schepers je zasedel Marraysburg, ki je brez angleške garnizije ter je požgal javna poslopja. Neki burski oddelek se je 5. t. m. blizu Edenburga udal večjemu angleškemu oddelku. Burov je bilo le 19, med njimi poveljnik Barkhuizen. O miroljubnosti Bothe in o njegovem pritisku na Krügerja pa ni nobenih novih poročil. Bržčas si je vse izmislil kak angleški žurnalist.

Dopisi.

Iv Vevč, 7. julija. Strašna nesreča, prava pravcata božja kazen je zadela našega g. nadučitelja. V dolgih osemnajstih letih svojega tukajšnjega bivanja je bil v pohujšanje celi fari, sprijal je deco, služil si vsakoletne milijone za svoje lenarjenje — v zadnjem času celo čital liberalne časopise, sodeloval pri zloglasni „Slogi“ — kaj da ne bi končno minilo potrpljenje celo tako mirnih in svetih mož, kakor sta naš oče Kolar, in v fanatični nestrpnosti še mnogo ga prekašajoči kaplanče Matevž Rihar pl. Polžjegraški. Ko niso izdali opomini nič, ne migljaji, in si naš g. nadučitelj še vedno ni hotel kupiti krtače in biksa, da bi znažil — kakor se to spodobi — žegnane škornje, tedaj je bila mera polna, anatema je zadel njega in njegovo obitelj — in morali so s — kora! Gospod oče Kolar sedli so „mit strenger Amts-miene“ k mizi, vzeli oestro brušeno pero v svoje čestitljive roke in napisali odpoved g. nadučitelju, naj ne prihaja več orgljat v cerkev. Motivacija sledila je ustmeno: Naše tercijalke in devičarice protestirale so proti temu, da bi imel g. nadučitelj kot očitni grešnik še nadalje opravljati cerkveno glasbo. Bojni krik vzdignil se je od prve, ki je še mokra za ušesi in pod nosom, pa tja gori do „izkušene“ nebeške neveste, kateri naše babice tako prijateljsko namežikujejo, kadar jo srečajo. In sodne trobente so bučale, da se g. nadučitelj med pridigo odstranjuje s kora — torej moti pobožnost in se ne naslaja na vsaki neslani propovedi — anatema sit! Drugič je prišel nekoč na kor, in imel „Slov. Narod“ v žepu — (Prav za prav bi ga bilo treba naznaniti na podlagi § 122. radi motenja vere. Opomb. uredništva.) anatema sit! Radi česar pa so izrekle svete devičarice svoj tretji anatema, to je pa tako infamno, tako surovo in tako podlo, da tega niti ne moremo zapisati na tem mestu. Tako devištvo, čegar podlaga je neumna domišljivost in smešen napuh, kateri bi se moral pač marsikdaj razkaditi v nič, če bi v temnih nočeh nastal dan samo za nekaj minut, ima pač prav posebno moralno vrednost!

Sicer pa ne zamerimo cele zadeve toliko našuntanim tercijalkam in ogorčenim devicam, kakor pa onemu, od katere rega vedno izbajajo vsi ti novodobni katoliški izbruhi, in kateri se danes zaletava v tega, jutri v onega, sedaj preti neodkritemu pogrebcu na cesti, da ga naznani na državno pravdnštvo, sedaj zopet zmerja ljudi po cesti, ker ga pohlevno pozdravljajo z gotovo uljudnim pozdravom „na zdravje“! Ta človek je tudi dosegel, da nimamo sedaj ne petja ne orgljanja — oskrboval bo sedaj menda sam, in združil svoje angelske kore s konsumnimi, od šnopsa hripavimi grli. Ker se pa tega s samo harmoniko doseči ne da, drznil se je

terjati od šolskega vodstva glasovir, izročen pred leti od g. Baumgartnerja v izrečno šolsko uporabo, in seveda tudi našel odločen odpor. Značilna pa je vsekakor ta impertinenca, s katero posegajo naši gosposdije po tujem blagu, vedoč se kot absolutni diktatorji v celi občini, pa bodisi, da se gre za kak zeljnik ali pa za kako javno zadevo. Mislimo, da bo naš očebrijubljeni, a žal jako neodločni gosp. župan ukrenil potrebno, da se razjasni tem gosposdom stališče enkrat za vselej. Ali bo sedaj naša že itak nepremožna občina morda zato, ker se je to kaplanu poljubilo nastavljal novega farovškega agitatorja, kakega oecelijanskega organista za kakih 400–500 gld.? Če ga hoče farovž imeti, naj ga nastavi sam, premoženja je gotovo dovolj za to, odločno pa protestiramo proti takim nepotrebnim izdatkom. In kaj se hoče končno doseči s tako nizkotno, povsem neutemeljeno gonjo proti našemu občje priljubljenemu in spoštovanemu g. nadučitelju? Ljudje se zgražajo nad tem, in majojo z glavami, in se čudijo le župniku, da pri svojih letih nima nikakih pomislekov, s katerimi bi preprečil ta vedna hujskanja in te komedijantske skoke svojega kaplana. No, sadovi gotovo ne izostanejo.

Iz Celja, 8. julija. Č. in kr. vojaštvo pri nemškonalni demonstraciji. Zadnje nedeljo so slavili celjski Nemci, ki so po vsem svetu znani čestilci in privrženci taiste družbe, katere ud je javno v dunajskem državnem zboru izrekel, da je vsakdo neumen, kdor je Avstriji patrijot, „ljudsko veselico“ v mestnem parku. Ob vходу v park so bila iz velikanskih črno-rudeče-rumenih zastav napravljena vrata, zraven njih se je delil modriš in dame cesarskih oficirjev so se tudi krasile z vsenemško cvetko. Slavnostni prostor sam je imel v znak, v katerem duhu se vrši slavnost, na velikanskih, vse okoli presegajočih mlajih, zelenobelo zastavo graških Slovenožrcv, in vsenemško črno-rudečo-rumeno trobojnico. Čisto blizu tega Schönererjevega prapora svirala je godba c. in kr. 87. pešpolka. Oficirji vseh dostojanstvenih stopinj do ekscelenc gori so prihajali skozi vsenemška vrata na slavnost, kjer jih tudi niso motile nemškonalne pesmi. C. in kr. godbo so imeli pozno v noč na veselici, na katero je bilo seveda zavednim Slovincem popolnoma nemogoče iti, ker se je vse vršilo v vsenemškem, Slovence zatirajočem duhu. Ta nastop c. in kr. vojaštva v Celju je Slovence hudo zabolil in ogorčil jih toliko bolj, ker je isti dan, ko je avstrijsko vojaštvo poviševalo nemškonalno demonstrativno slavnost v Celju, v Budjeovicah na Češkem bil „vseled višjega povelja“ prepovedan pohod poletne veselice nemških društev, ki so na slavnostnem prostoru tudi vsenemške prapore razvesila. Ali veljajo na Češkem druga vodila za vojsko, ko na Slovenskem? — Proti Slovincem v Celju sme že tudi ces. in kr. vojska javno nastopati tako, kakor da jih ni?!

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 9. julija.

Seji je predsedoval župan Hribar.

Občinski svet je najprej izvolil obč. svetnika Ivana Plantana članom upravnega odbora mestne hranilnice.

Po poročilu obč. svet. Žužeka se je stavbeniku Faleschiniju dovolilo parceliranje njegovega sveta v Elizabetni cesti s pogojem, da odstopi občini za cestne namene potrebni svet brezplačno.

Obč. svet. Plantan je poročal o razsodbi upravnega sodišča glede samoslovenskih uličnih tabel v Ljubljani. Upravno sodišče se je postavilo na stališče, da mestna občina formalno ni bila upravičena storiti dotičnega sklepa, dokler je v veljavi razsodba dež. odbora. Ob sebi je umljivo, da so se vsled tega morale nabiti dvojezične tablice. Ker se to ni dovelj hitro zgodilo, je vlada pisala, da se morajo dvojezične tablice nabiti tekom treh tednov. Župan je vsled tega zaukazal nabiti dotične tablice. Sedaj je torej križevi pot, ki ga hodi obč. svet, končan. Sklenilo se je razsodbo upravnega sodišča in dopis vlade na znanje vzeti. Zajedno pa je poročevalec izrekel upanje, da dobi Ljubljana v doglednem času slovensko lice in da bo tudi deželni odbor pritrdil stališču občinskega sveta.

Po poročilu obč. svet. dr. Hudnika se je priziv Jerneja Klemenca proti sklepu obč. sveta glede neoege sveta zavrnil kot neutemeljen.

O odločbi dež. odbora kranjskega v zadevi rekurza Zeschkovih dedičev glede nekih sklepov obč. sveta v zadevi parcelacije sveta krog justične palače je poročal obč. svet. dr. Stare. Sklenilo se je proti razsodbi dež. odbora glede brezplačnega odstopa za ceste potrebnega sveta vložiti pritožbo na upravno sodišče.

Obč. svet. dr. Stare je poročal o županovem dopisu glede zamenjave sveta za gradnjo domobranske vojašnice in o živinskem prekladališču poleg mestne klavnice. Dež. zbor je sklenil razširiti domobransko vojašnico, pa s pogojem, da mestna občina prispeva, ker bi erar plačeval za vojašnico veliko manj nego treba za obrestovanje in amortizacijo kapitala 700.000 K. Dež. zbor je pa dal dež. odboru pooblastilo, da sme mesto denarja sprejeti od občine tudi kako drugo nado mestilo. Dež. zbor je tudi sporočil, da bi vzal kot nadomestilo napravo hodnika pri vojašnici, dajanje vode, izpraznjevanje greznic itd. Skrb za nastanjenje vojašnice zadeva izključno samo deželo in magistrat sodi, da ponudbe dež. zbora tudi pod dozdevnimi olajšavami, ki pomenijo znatno obremenjenje občine, ne kaže sprejeti. Pač pa priporoča župan, da se nakupi svet Perdanov in Kubelkov in se ponudi v zameno za svet, kjer se hoče zgraditi vojašnica, to pa z ozirom na to, ker se bo ta svet prej ali slej rabil za nakladališče. Vojaški erar živo želi to zamenjavo, mesto pa bi s tem za vojašnico prispeval z zneskom 22.000 K. Ves Perdanov in Kubelkov svet bi veljal okroglo 52.000 K. Dež. odbor je pa sedaj naznanil, da tej zamenjavi ne more pritrditi, češ, da bi se s tem zgradba podražila in da tudi ni v koristi občine, napraviti nakladališče za živino na sedaj deželnem svetu pri vojašnici. Župan pobija odločno izvajanja dež. stavbnega urada sosebno glede naprave prekladališča in finančni odsek mu je pritrdil, posebno ker bi bilo obžalovati, ako bi se onemogočila naprava prekladališča. Sklenilo se je odvezati deželo od naprave trotoarja in oddajati vojašnici skozi 25 let vodo po lastni ceni toda s pogojem da zamenja svoj svet za Perdanov in Kubelkov svet, ki ga v ta namen kupi občina za 51.000 K.

Obč. svetnika Kozak in Predovič sta se potegovala za napravo živinskega prekladališča poleg mestne klavnice. Predovič je navedel drastične slučaje v dokaz koliko škodo imajo kupčevalci z živino vsled tega, ker ni prekladališča.

Obč. svet je vse predloge soglasno sprejel. Župan se je zahvalil poročevalcu za temeljito poročanje, čestital obč. svetu na storjenih sklepih in izrekel željo, da bi se dosegel ugoden uspeh.

Po poročilu obč. svet. Svetka se je dovolilo za napravo nekaterih dvojezičnih uličnih tabel 740 K. Obč. svet. Lenč je vprašal kje so tiste tablice z manjšimi nemškimi črkami, na kar je župan pojasnil, da so tiste table vse nabite.

Po poročilu obč. svet. dr. Hudnika se je priziv kranjske industrijske družbe proti odmerjenju 20% občinske priklade od predpisane jej obrtarine odklonil, dokler se ne izkaže, da je država družbi tudi direktni davek odpisala.

Za nakup stavišča za novo državno obrtno šolo na Prulah se je po poročilu istega poročevalca dodatno dovolilo še 2052 K.

Po poročilu obč. svet. dr. Hudnika se je dramatičnemu društvu dovolilo brezobrestno posojilo 6000 K, ki se naj z odtegljeji po 600 K amortizira v 10 letih.

Obč. svet. Svetek je pri ti priliki opozarjal na meščansko godbo. Meščanska godba je po mnogem trudu in velikih ovirah prišla do tega, da se že lahko porabi pri večjih nastopih, a boriti se ima s finančnimi kalamitetami in ako godba ne dobi zaslужka se bo težko vzdržala. Ako bi imela godba pri gledališču stalnega zaslужka, se bo godba lahko še povzdignila. Govornik je predlagal, naj obč. svet izreče željo, da Dram. društvo angažira meščansko godbo.

Sklenilo se je dalje po poročilu obč. svet. dr. Hudnika nakupiti 8 izvodov zgodovinskega zbornika „Stara Kranjska“, ki se razdele mej šole.

Po poročilu obč. svet. dr. Stareta se je prošnja surovinskega društva čavljarske obrtovalne zadruge v Ljubljani odklonila, izreko pa se je, da je obč. svet. pripravil društvo podpirati, ako se iz rač. zaključka prepriča, da društvo uspeva; dalje se je sklenilo, da občina pristopi Podpornemu društvu za slovenske visokosolce v Gradcu z zneskom 200 kron kot ustanovnik.

Koncem seje je obč. svet. Kozak izrekel željo da bise iz Vodmata za barakami odpeljavale smeti in da bi se odpravila neka ograja na Poljanah. Župan je obljubil želji ustreči oziroma, da se glede Predovičeve ograje vrši eksproprijacno postopanje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. julija.

— Dež. zbor kranjski ima jutri ob 9. uri dopoldne svojo 11. sejo.

— Imenovanje. Poštariem I. razreda 4. stop. v Litiji imenovan je poštar v Zagorju ob Savi g. Josip Modic.

— Marijine družbe — vir krivičnega dohodka. Doslej niso Marijine družbe, ki jih na škofov pritisk ustanavlja duhovščina po celi deželi, imele nobenega drugega uspeha, kakor da so mej kmetiskim žentvom zarodile neko prevzetnost, ki je vzrok mnogim preprirom. Tudi taka „devica“, ki je že zaslužila kako kolajno za pomnožitev prebivalstva, si domišlja, da je veliko več, kakor še tako pošteno dekle, ki ni pri „Marijini družbi“. Klerikalci vedo sila veliko pripovedovati o religioznem namenu teh Marijinih družeb. Resnica pa je, to kažejo dejstva, da jim je pri teh družbah ravno toliko za politično agitacijo kakor za — profit. Na to se naši klerikalci dobro razumejo. Ni je tako revne ženske, da bi ne znali iz nje kaj izprešati za maše, za papeža, za zamorčke in Kitajčke, za duše v vicah itd. A prečastita gospoda se že ne zadovoljuje z groši, ampak pobira lepe goldinarje. Doznali smo za slučaje, da so morale neke starejše ženske plačati za sprejem v Marijino družbo kar 10 in 15 gld. To je naravnost nečuvstvo izkoriščanje revnega ljudstva. Kam pa gre ta denar? Gospod kaplan v Dobrovi pri Ljubljani, povejte vendar, v katero bisago pa se staka denar, ki ga plačujejo do grla v babjeverstvu tičooče device? Pa tudi g. knezoškofa moramo vprašati, ali ve, kako se pleni ubogo ljudstvo in ali se godi to z njegovo vednostjo in z njegovim privoljenjem? Ali se zato tako peha za ustanovitve Marijinih družeb, ker so vir mastnega, a krivičnega dobička? Naše somišljenike po deželi pa prosimo, naj nam zbero kar mogoče obilo, a zanesljivih podatkov o tem najnovejšem fruktificiranju kmetске pobožnosti.

— Popravek. Kazimir pl. Radič, urednik dunajske filijalke „Slovenskega Lista“, nam je blagovolil poslati sledeči popravek: Slavno uredništvo! Zahtevam po 19. § tisk. zak., da objavite doslovno takoj ali v naslednji števil. „Slovenskega Naroda“ na istem mestu in z istimi črkami sledeči stvarni popravek z oz. na „Listek“ z dne 6. julija 1901.: Ni res, da sem pisal članke v „Slovenski List“; ampak res je, da nisem napisal niti vrstice za „Slovenski List“, in da nisem bil nikoli niti pismeno niti osebno v zvezi z oseboj okoli „Slovenskega Lista“. Spoštljivo Fr. Derganc, cand. med. — Na Dunaju, 8. julija 1901. — G. Derganc pl. Radič lahko popravlja, česar mu ni možno ovreči črno na belem. Ali na Dunaju in v Ljubljani je javna tajnost, da je g. Derganc najoznji somišljenik „Slovenskega Lista“. To dokazuje tudi njegov list „Jug“.

— „Znat' se mora“. Klerikalci v Cerkljah na Gorenjskem, ki imajo sedaj tudi obč. odbor v rokah, in katerih duševni voditelj je famozni novomeški profesor Jenko, so bili v velikih skrbeh, kako si pri prihodnjih občinskih volitvah zagotové večino. Ugibali so in računalni sem in tja, in naposled srečno iztaknili, kako si ohranijo večino; sklenili so imenovati nekaj častnih občanov. Ta svoj sklep so pa tudi koj izvršili. Ljubljanski škof, kanonik Kalan, zmešani filozof dr. Krek in veleugledni kranjski tehan Koblar so bili imenovani za častne občane. Kot taki imajo seveda pravico glasovanja, in umeje se ob sebi, da se bodo te pravice tudi poslužili, saj imajo cerkljanski klerikalci samo z njihovimi glasovi večino v I. volilnem razredu. Da bi imeli ti štirje možje kakih zaslug za Cerklje,

tega se seveda ne bo upal trditi niti sam še vedno ne penzionirani profesor Jenko.

— Vspored javne produkcije gojen-
cev „Glasbene Matice“ koncem šolskega
leta 1900/01, ki se vrši jutri v četrtek, dne
11. julija 1901, od 1/6.—8 1/4. ure zvečer v
veliki dvorani „Mestnega doma“ (Cesarja
Franca Jožefa trg) je sledeči: I. del: 1.) W.
A. Mozart: Menuet iz simfonije Es dur, na
klavir svira gđ. Alojzija Štebi. (Šola g. J.
Vedra) 2.) J. L. Dussek: „La chasse“ (lov),
na klavir svira gđ. Marija Jekovec. (Šola
g. Fr. Gerbića.) 3.) Mendelssohn: „Barcarola“,
Fis mol, na klavir svira gđ. Amalija Jeglič.
(Šola g. Fr. Gerbića.) 4.) St. Heller: Etuda
za predavanje, na klavir svira gđ. Marija
Puc. (Šola g. Fr. Gerbića.) 5.) a) A. Nedvč:
„Na tujih tleh“; b) Fr. Gerbić: „Kakor diha
na cvetli mladem“, pesmi poje gđ. Angela
Malič. (Šola g. Fr. Gerbića.) 6.) C. M. Weber:
„Rondo brillante“, za klavir, svira gđ. Ana
Kilar. (Šola gđ. K. Praprotnikove.) 7.) J. Raff:
„Fabiian“ iz op. 75. št. 2, na klavir svira
gđ. Marijana Laharnar. (Šola g. J. Vedra.)
8.) a) A. Thomas: Romanca iz opere „Mig-
non“; b) Braga: Serenada s spremljevanjem
gosli in klavirja, poje gđ. Ivanka Peršl,
(šola Fr. Gerbića), gosli svira g. Hugo Ger-
bić. 9.) St. Heller: Dva preludija iz op.
št. XIV. in XX., na klavir svira gđ. Marijana
Nolli. (Šola g. J. Prochazke.) 10.) L. pl.
Beethoven: Finale iz sonate Es dur op. 10.
št. 1, na klavir svira gđ. Vida Prelesnik.
(Šola g. J. Prochazke.) 11.) a) J. Brahms:
„Na polju sam“; b) J. Brahms: „Nezvesta
ljubav“, pesmi poje gđ. Minka Moos. (Šola
g. M. Hubada.) 12.) J. Raff: „Tour à che-
val“, iz op. 75. št. 8, na klavir svira gđ.
Ivanka Peršl. (Šola g. J. Vedra.) 13.) A.
Rubinstein: Melodija, na klavir svira gosp.
Rudolf Reich. (Šola g. J. Prochazke.) 14.) C.
M. Weber: Romanca iz opere „Čarostrelec“,
poje gđ. Erna Povše. (Šola g. M. Hubada.)
II. del: 15.) V. Blodek: Dvospev iz opere „V
vodnjaku“, pojeta gđ. Erna Povše in Minka
Moos. (Šola g. M. Hubada.) 16.) F. Chopin:
Tarantela za klavir, op. 43, svira gđ. Au-
gusta Noll. (Šola g. J. Prochazke.) 17.) a)
K. Bendl: „Pevčeva prošnja“; b) Iv. pl. Zajc:
„Domovini“, pesmi poje gosp. A. Polašek.
(Šola g. Fr. Gerbića.) 18.) H. Sitt: Concer-
tino za gosli, op. 65, svira g. Milan Lenar-
dič. (Šola g. J. Vedra.) 19.) a) Dr. A.
Dvořák: Arija Svatave iz oratorija „Sv.
Ljudmile“; b) R. Schumann: „Nikar me ne
vabite“, pesem, poje gđ. Olga Plautz pl.
Kellersfeld. (Šola g. M. Hubada.) 20.) A.
Rubinstein: Tarantela za klavir, op. 6, svira
gđ. Pavla Rozman. (Šola g. J. Prochazke.)
21.) Grieg: Finale iz sonate op. 7, na kla-
vir svira gđ. Ema Noll. (Šola g. J. Pro-
chazke.) 22.) O. Nikolai: Arija gospe Flu-
thove iz opere „Vesele žene Windzorske“,
poje gđ. Mira Dev. (Šola g. M. Hubada.)
23.) F. Chopin: Scherzo, op. 39, na klavir
svira gđ. Hilda Schinzi. (Šola g. J. Pro-
chazke.) Začetek produkcije točno ob polu
6. uri. Med I. in II. delom, ob 1/4. uri od-
mor 10 minut. Konec ob 8 1/4. uri zvečer.
K produkciji vabijo se društveni
členi, njih rodbine ter sploh pri-
jatelji „Glasbene Matice“. Vstop je
prost.

— „Glasbene Matice“ redni občni
zbor bo v soboto, dne 13. t. m., ob 8. uri
zvečer v društvenih prostorih, na kar p. n.
društvenike še jedenkrat opozarjamo. Dru-
štveni računi leže v smislu § 7, 4. odst.
društvenih pravil od danes nadalje v vod-
stveni sobi na vpogled.

— Častna diploma. V izložbi trgo-
vine Gričar in Mejač je izpostavljena častna
diploma, katero izroči slovensko akademično
društvo „Slovenija“ na Dunaju svojemu
častnemu članu, gospodu dr. Ivanu
Tavčarju.

— Slovensko delavsko pevsko dru-
štvo „Slavec“ v Ljubljani priredi v nedeljo,
dne 14. julija t. l. veliko dobrodelno
slavnost v spodnjih prostorih, na vrtu in
v areni „Narodnega doma“ v korist pogo-
relem v Kropi, Gorenjivasi, Dobru-
njah in Bizoviku. Iz posebne prijaznosti
sodelujejo: Velečastite narodne dame pod
vodstvom prvomestnic tukajšnjih ženskih
društev, gg. Ignacij Borštnik iz Zagreba in
operni pevec Josip Noll; sl. vojaška godba
c. in kr. pešpolka št. 27 in sl. „Ljubljanska
meščanska godba“. Vspored: I. del. Od 7.
do 8. ure na vrtu promenadni koncert „ljub-
ljanske meščanske godbe“. 1. F. Smetana:
„Prodana nevesta“, koračnica. 2. V. Parma:
Intermezzo iz opere „Ksenija“. 3. F. S. Vil-
har: „Hrvatska davorija“. 4. A. Nedvč:

„Pozdrav“, pesem. 5. A. Dvořák: Fantazija
iz opere „Trdoglavci“. 6. J. Raša: Jugoslo-
vanska koračnica. II. del. Od 8.—9. ure v
telovadni dvorani (uhod z vrta) pevski kon-
cert s sodelovanjem vojaške in meščanske
godbe. 1. Iv. pl. Zajc: „Mornarji ne krov“,
ouvertura, svira meščanska godba. 2. F.
Bazin: „Hanibalov prehod preko alp“, moški
zbor. 3. G. Donizzeti: Velika arija iz opere
„Marija Rohanska“, s spremljevanjem me-
ščanske godbe, poje g. Josip Noll. 4. Tittl:
Slovanska ouvertura, svira vojaška godba.
5. Iv. pl. Zajc: „More“, sinfonična glasbena
slika za moški zbor s spremljevanjem vo-
jaške godbe. III. del. Od 9.—12. ure na slav-
nostno razsvetljenem vrtu in v okrašeni
„Areni“ ljudska veselica s sodelovanjem obč.
narodnih dam, g. Ignacij Borštnik in vo-
jaške godbe. 1. Schneider: „Nadvojvoda
Karol“, koračnica. 2. pl. Zajc: „Graničari“,
ouvertura. 3. Amice Christoph: „Življenje
polno veselja“, valček. 4. Verdi: Fantazija
iz opere „Rigoletto“. 5. Strobl: „Postava“,
polka francoska. 6. David: „Narodne pesmi“,
potpourri. 7. pl. Zajc: Dvospev in konec iz
opere „Zrinjski“. 8. Metra: „Valovje“, val-
ček. 9. Marenco: Fantazija „Excelsior“. 10.
Zaključna koračnica. Med posameznimi
točkami poje pevsko društvo „Slavec“. IV. del.
Od 9.—12. ure v telovadni dvorani (uhod
iz vrta) veliki ples, pri katerem sodeluje
meščanska godba Vstopnina 50 vin. za osebo,
otroci do 10 let prosti. Preplačila se s ozi-
rom na dobrodelni namen hvaležno spreje-
majo. (Imena predplačnikov se bodo potom
časnikov objavila.) Začetek ob 7. uri zvečer.
Pripomnja: Ob neugodnem vremenu vrši se
„promenadni koncert“ in „ljudska veselica“
v telovadni dvorani in stranskih pro-
storih, „pevski koncert“ in „veliki ples“ pa
v zgornji veliki dvorani in stranskih
prostorih „Narodnega doma“.

— Telovadba učencev c. kr. stro-
kovne šole završila je včeraj zvečer sklepna
skušnja pod vodstvom učitelja gospoda
Barana ob navzočnosti mnogobrojnega ob-
činstva v telovadnici „Sokola“. V dvorano
je prikorakalo 34 čvrstih telovadcev v sta-
rosti od 12 do 18 let. Po mičnem zavojnem
nastopu v dvostop in četverostop mej po-
hodom zastavili so telovadci v prostem
razstopu svoja mesta za izvedbo prostih
vaj, katere so jako energično izvajali brez
godbe in celo brez povelja. Obsegale so pa
proste vaje v sestavi gibe, drža, obrate,
stoje in stojne izmene, posebno pa je ome-
niti napredek v izvajanju borilnih gibov
rok in enakih postoj. Na orodju nastopile
so štiri vrste, in sicer na konju na šir,
bradlji, drogu ter krogih v zvezi s konjem
vzdolž brez ročaja, in sicer večinoma v
sestavah. Na konju vadilo se je skršne in
raznožne, odnožne in prednožne mete, raz-
nožne, skršne usede ter razne preskoke.
Na bradlji opazili smo večidel v zvezi s
kolebnimi vajami oporne in sedne izmene,
mete bočke in prečke, naopore in vsklopke,
potem drža: stoje na ramenih in rokah v
zvezi z različnimi saskoki. Na nizkem in
visokem drogu izvajale so se vese in vesne
izmene, drža (razgovka zadaj), obrati, vzmiki
(vzvliaka), o opori sedi in meti, naopori,
toči (veletoč) razdeljeno po oddelkovih
zmožnostih. Na krogih videli smo gugalne
vaje v zvezi z raznožnimi meti na konju
vzdolž, naopore in toče. Vse gibanje na telo-
vadišču, prihod in odhod od orodja vršil
se je mirno in pravilno, izvedene vaje so
pričale o marljivosti in vstrajnosti čilih
telovadcev ter o premišljenem in strokov-
njaskem vodstvu. Kdor je bil navzoč pri
lanski telovadski skušnji, mora priznati, da
se je storil precejšen korak naprej. To lepo
telovadsko skušnjo zaključila je slikovita
skupina na bradlji, pri kateri so sodelovali
vsi telovadci. Glavna pohvala zadonela je
iz vrst navzočega občinstva odhajajočim
telovadcem. Gospod Baran je pa po vsej
pravici lahko prav zadovoljen z včerajšno
telovadbo, ki mu je donesla občno pri-
znanje za njegov požrtvovalni pa uspešni
trud.

— Strelna vaje topničarstva na Kr-
škem. Div. topničarski polk št. 9. v Ce-
lovcu odide k strelnim vajam 22. t. m.
Dne 29. t. m. dospe štab z dvema bateri-
jama v Radeče in ena baterija v Višnjo
goro. Dne 30. t. m. dospe ves polk na
Krško.

— Za živinorejce. V Rakitniku pri
Postojni storila je krava (prvesnica) posest-
nika Ambroža trojčke juncike. Trojčki so
normalno raščeni, čili in zdravi. Res redek
slučaj.

— Obesil se je 1. t. m. v gozdu
Planjava pri Št. Jurju v kranjskem okraju
pijanstvu vdani dninar Jurij Smejo iz
Rota.

— Podaljšanje uradnih ur. Poštni in
brzojavni urad v Krškem na Kranjskem
službuje od 20. julija do avgusta tekočega
leta ves dan.

— Potres. Iz Zagorja ob Pivki se
nam piše: Dne 8. t. m. ob 11. uri 15 min.
ponoči čutili smo potres, in sicer smo ču-
tili precej močen sunek, brez bobnenja. Su-
nek je trajal 3 sekunde. Smer od severo-
zhoda proti jugovzhodu.

— Strela je v pondeljek popoldne
v Sinadoleh pri Senožečah ubila štiri de-
lavce, tri pa je omamila, a tako, da bo
težko kateri izmed njih okrevale. Delavci
hoteč se obvarovati dežja so vzemši kose
seboj iskali zavetja pod nekim hrastom, a
trajalo ni dolgo in strela je vdarila v tisti
hrast. Večina ponesrečencev je bila ože-
njena.

— Iz Opatije poročajo, da je bil 7.
t. m. na občnem zboru gasilnega društva
v Opatiji g. Fran Doberlet ml. iznova
enoglasno izvoljen za tri leta načelnikom.
V znak zaupanja društvu je podarila re-
šilna družba gasilnemu društvu svoj fundus
instructus.

— „Matica Hrvatska“. Redni občni
zbor „Matice Hrvatske“ bo dne 21. t. m.
v Zagrebu v Matičinih društvenih pro-
storih.

— C. kr. avstr. državne železnice.
Postajališče in prekladalnišče Eppenstein
proge Zeltweg-Wolfsberg, katero je bilo do
sedaj uravnano samo za osebni, prtljažni
in vozovni promet, otvori se z dnem
10. julija 1901 za občni promet.

* Reorganizacija ruskih srednjih
šol. Uradno glasilo ruske vlade poroča, da
je komisija za reorganizacijo srednjih šol
svoje delo dovršila. Reorganizacija se iz-
vrši l. 1905. Srednja šola bo imela le se-
dem letnikov. Grški jezik je iz-
ključen, latinščina pa se bo de
poučevala le v štirih višjih
razredih. Zato pa se bo poučevalo
več ur v naravoslovju, v dveh mo-
dernih jezikih, v domovino-
znanstvu, v ruskem in splošne
slovstvu ter v matematiki.
Raztegne pa se ponk tudi na telovadbo.
Na privatnih gimnazijah pa sme ostati do
sedanji učni načrt.

* V nevihti. „Deut Forstztg.“ piše.
da trešči najrajši v hraste ali jelke ali hoje,
najmanjkrat pa v bukke. V nekem gozdu
je bile 1/10 vseh dreves bukke, vendar ni
treščilo v nobeno bukev, pač pa tekom
enega leta 56krat v hraste in 24krat v
hoje. V nevihti je najvarnejše pod nizko
bukvo. Dreves s suhimi vrhovi se je izogi-
bati. V gozdu sredi dreves je varnejše kot
sredi prostega polja.

* Strašna nesreča se je dogodila te
dni pri Badenju. 37letna posestnica in bra-
njevka Terezija Lampel se je vozila s svo-
jim možem na težko otovorjenem vozu na
Dunaj na trg. Mej potjo so se splašili konji
ter so začeli strašno drveti. Žena je padla
z voza, konji so jo vleklili več metrov na-
prej po cesti. Prišla je pod kolesa, katera
so jej spodnji život popolnoma zmečkala.
Lampel je bila v blagoslovljenem stanu.
Prepeljali so jo v bolnišnico, a je na poti
umrla.

* Pariški črevlji za ženske imajo
zopet drugo moderno barvo. Črni ali rumeni
črevlji že davno niso več moderni, a tudi
beli in sivi se že opuščajo, a na njihovo
mesto stopajo pisani, rožnati in poslikani
črevljički.

* Raj ženstva je gotovo Alaska. Tam
pride po zadnjem ljudskem štetju na 100
oseb 72 moških in le 28 žensk. Zato pa ni
tam nič doraslih samice, tudi starih devic
ne. Dekel in kuharico primanjkuje silno, ker
se vse takoj pomože.

* Bismarckov spomenik v Moskvi.
Nemški kolonisti v Moskvi so postavili
Bismarcku spomenik. „Novoe Vremja“ piše,
da je spomenik zato umesten, da Rusi ne
pozabijo, kdo je delal vse svoje življenje
proti Rusiji. In če že ni dobro pozabiti
svojega prijatelja, je še slabše pozabiti
svojega sovražnika. Zato naj bode Bis-
marckov pomnik v Moskvi k prospehu
ruskega spomina.

* Pohabljevanje otrok. Iz Petrograda
poročajo, da je našla ondi policija družbo
beračev, ki so otroke pohabljali, da so ž

njimi uspešnejše beračili. Lopovi so iztak-
nili nekemu otroku obe očesi in mu od-
rezali jezik! Ko so nedavno zaprli nekega
berača s takim pohabljenim otrokom, se je
izvedelo za zločince ter so jih zaprli. Baje
so berači pohabili več otrok.

* Lepe uredniške plače. Pariški „Fi-
garo“ ima dva glavna urednika, ki imata
po 24.000 frankov redne plače na leto ter
od čistega dobička, ki ga donša list, po
27%. Ker ima „Figaro“ na leto preko 3
milijone frankov dobička, dobi vsak ured-
nik poleg redne plače še po 810.000 fran-
kov dohodkov. Urednika pa nastaja še druge
ugodnosti.

* Žalosten konec. Nedavno so našli
v Koloniji v neki tovarni obešenega de-
lavca Josipa Schmidtinga. Delal je 42 let
v kolonijški tkalnici; ko je oslabil, so mu
znižali plačo, naposled pa je dobil „višnjevo
polo“. S tem vam odpovemo delo v tovarni.
Kolonijška tkalnica za volno in predilnica:
Evgen Langen Winneberg. Nesrečnež, ka-
teri je pustil vse svoje moči v tej tovarni,
je zapisal na zadnjo stran osodepolnega
listka le besedico „vzrok“ ter se je obesil.

* Vročina na Angleškem. Ne samo
v Ameriki, nego tudi na Angleškem imajo
strašno vročino. V Londonu so imeli te dni
80° F v senci in 130° F na soncu. Mnogo
ljudij je v bolnišnici. Tudi konji cepajo na
cestah. Iz Newyorka so sporočili 5. julija,
da je ondi umrlo radi vročine od začetka
do 5. julija nič manj kot 740 oseb. po vsej
deželi pa je umrlo gotovo nad 3000 ljudij.
Več kot 250.000 oseb je zbežalo iz Newyorka
na deželo.

* Zmagoviti Angleži. Kitchener:
Kaj ste zaplenili, gospod polkovnik? —
Polkovnik: Ne dosti; v zapuščeni farmi
sem našel zaboj sira. Žal, da je bil že poln
črvov. — Kitchener: Nič ne de! Brzo-
javimo v London sledeče: „Buri so pre-
gnani s svojih trdnih pozicij. Polkovnik
Green je zaplenil več tisoč glav živalij.“

Književnost.

— „Slovansky Přehled“ ima v 10.
številki tale obseg: Kvapil: Z polské poesie.
J. S. Chamieo. Šak: Bulharské povstání r.
1876 J. Hudec: Dr. France Prešern. (1800.
do 1849.) Vorobjev: Kurpiově Černý: Sto
let lužicko-srbské poesie. Dopisy. Z Petro-
bradu. Z Chorvatska. Z Poznaně. Z Dolní
Lužice. Rozhledy a zprávy. Slované severo-
západní Slované východní Jihoslovane:
„Narodna zveza“ v Istrii. Přednákové hnutí
u Slovinců. „Slovinská“ realka v Idrii.
„Národohospodářsky věstník“ slovinský.
† Pavlína Pajkova. † J. Murn. Itd. — Listek.
— Slike. „Slovansky Přehled“ toplo pripo-
ročamo!

Telefonska in brzojavna poročila.

Zader 10. julija. Po 8 urni de-
bati radi dogodkov v kmetskih obči-
nah se je zasedanje dnež. zbora za-
ključilo. Poslanec Biankini je prijel
Vukovića osebno.

Dunaj 10. julija. Kirurški gre-
miji so z današnjim dnem razpuščeni,
in njihovo premoženje pripade zdrav-
niški komori. Kirurški gremiji obsta-
jajo od l. 1773.

Praga 10. julija. Načelniki okraj-
nih sodišč so dobili potom predsed-
ništva deželnega sodišča ministrski ukaz,
da je notranji uradni jezik vseh sodišč
nemški.

Brno 10. julija. Nadškof olomuški
je ponudil predsedništvo nemškega ka-
toliškega shoda državnozbornemu pred-
sedniku grofu Vetterju in nato še ne-
katerim aristokratom. Vsi so to čast
odklonili.

Lvov 10. julija. Danes zjutraj ob
1. uri se je zaključilo zasedanje dež.
zbora, ki se v kratkem razpusti. Nove
volitve bodo meseca septembra.

Bolcan 10. julija. Znani socialni
demokrat Seitz je sklical shod, na ka-
terem so se socialni demokratje zgra-
bili s klerikalci. Rabili so se stoli in
vrčki. Neki klerikalec je smrtno ranjen.

Bruselj 10. julija. Iz Laurenzo-
Marqueza poročajo, da sta Schalk-
Burger, Krügerjev namestnik, in
Steyn, predsednik Oranja, izdala novo
proklamacijo, v kateri izjavljata, da se
bode vojna nadaljevala in se vsaka
sprava z Anglijo odklanja.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Vesela družba pri g. Dolničarju v Trbovljah 6 kron. — Gosp. Fran Jurca na Vrhniki prebitek od kresa v čast sv. C. in M. 8 kron. — Gosp. Schropp, gostilničar na Drenikovem vrtu nabral pri kresu v soboto večer 3 krone 60 vin. — Vesela družba pri sv. Barbara v Halozah (po g. učitelju Šeronu) 5 kron 40 vin. mesto kresa. — Gosp. rajhenburški Harambaša nabral pri ondotnih rodoljubih godovni dar sv. blagovestnikom 55 kron 75 vin. — Skupaj 78 kron 75 vin. — Živeli!

Za Prešernov spomenik. Gospdč. Ivanka Žitko-Hrenčova na Vrdu nabrala o priliki izleta uradnikov mestnega magistrata Ljubljanskega na Vrhniki 27 K. — Živela!

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težko prebavljanje. Originalna škatlica 2 K. Po poštenu povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan s varnostno znamko in podpisom. 1 (2-10)

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 2. julija: Vid Mazi, črevljar, 26 let, jetika. — Martin Kastelic, jesihar, 62 let, naduha.
Dne 4. julija: Barbara Milnar, zasebnica, 66 let, srčna hiba.
Dne 5. julija: Josip Jevševar, dninar, 50 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Vlšina nad morjem 806,2 m. Srednji tlačni tlak 736,0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24 ur
9	8. zvečer	733,2	20,3	sl. sever	jasno	0,0 mm
10	7. zjutraj	733,4	17,6	sl. svzhod	pol. oblak.	
	2. popol.	733,4	21,7	p.m.jvzh.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 20,7°, normala: 19,6°.

Dunajska borza

dne 10. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	99 15
Skupni državni dolg v srebru	99 —
Avstrijska zlatna renta	118 15
Avstrijska krona renta 4%	95 55
Ogrska zlatna renta 4%	118 15
Ogrska krona renta 4%	95 05
Avstro-ogrsko bančne delnice	1637 —
Kreditne delnice	628 —
London vista	239 52 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 45
20 mark	23 47
80 frankov	19 03
Italijanski bankovci	91 15
C. kr. cekini	11 28

Šivilja

(1467-1)
vsprejme se
tako.
Breg št. 14
III. nadstr.

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j.ž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selsthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vire, Hebr, Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vire, Hebr, Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 8. uri 35 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano j.ž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 8. uri 3 m zjutraj osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Hebr, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak v Dunaj, iz Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak v Dunaj, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Hebr, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz Novoga mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice. Novoga mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane j.ž. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano j.ž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 5. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Krepak deček

poštenih starišev se takoj vsprejme za učenca v špecijsko trgovino. (1455-3)
Kje? pove upravištvu „Slov. Nar.“.

Dobro ohranjeno in po nizki ceni je na prodaj:

1 landaver, 1 odprta kočija, 1 voz (break) za 8 oseb

pri (1459-2)
J. Vičič-u v Postojini.

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem

Varaždinske toplice

ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovce).

Železniška postaja — pošta in brzojav.

Analiza po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu I. 1894. 68° C vroč vrelec, žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrnlini in kostenini v členkih, boleznih v zgibih in otrpenju po vnetih in zlomljenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, polnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurnem kataru, škrofeljnih, angleški bolezni, kovnih diskrazijah, n. pr. zastrupljenju po živem srebru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod iz gorskih vrelcev, zdravljenje z mrzlo vodo z douche — in po Kneippu, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravniška godba, katero oskrbujejo člani orkestra zagrebske kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus goste. Tudi so na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnišvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekte in brošure razpošilja zastoj in poštine prosto

(794-12) oskrbnišvo kopališča.

Išče se

za Ljubljano firma, katere bi prevzela samoprodajo za novo, jako zmogljivo tovarno olovčnega presnega sira (kvargel). Ponudbe z referencami pod: „W. G. 3133“ tvrdki Rudolf Mosse, Dunaj, I.

Učenec

za špecijsko trgovino se takoj vsprejme. Kje? pove upravištvu „Slov. Nar.“.

Smrekov in trepetlikov les

kupuje (1346-6)

„Goriška tovarna vžigalic“ v celih vagonih in želi ponudbe.

Ubiralec glasovirjev in orgelj

se priporočam visokemu plemstvu, častiti duhovščini in vsem cenjenim lastnikom navedenih instrumentov, ter se zavežem, da bodem vse naročite točno in vestno izpolnil.

Za vsestransko zaupanje in mnogobrojne naročite prosim (1416-3)

Ivan Lorber

ubiralec glasovirjev in orgelj

Rimska cesta št. 24, pritličje.

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno tinkturo

lekarnarja Piccoli v Ljubljani

dvornega zaločnika Nj. Svetosti papeža

Razpošilja se proti povzetju v škatljicah po 12 in več steklenicah. (1368-37)

kot želodce krepilno in tek vzbujajoče, dalje kot prebavljeno in telesno odprto pospešujoč sredstvo posebno onim, ki trpé na navadnem telesnem zaprtju.

Naznanilo.

V nedeljo, dne 14. julija t. l. ob 10. uri dopoldne bode v c. kr. depotu za državne žrebce št. 23 v Selu pri Ljubljani prodan

15 let star žrebec pingavške pasme

proti gotovi plači največ ponujajočemu. — Kupci se vabijo k tej prodaji.

Razglas.

Vipavska grajščina prodajala bode na prostovoljni dražbi po parcelah ali večjih skupinah na licu mesta nastopna posestva:

I. dne 8. julija 1901 ob 9. uri predpoldne hišo št. 19 na Colu z vrtom in pašnikom, ob 11. uri predpoldne gozd »Dolinec«, ležeč v katastr. občini Vodice okraj Vipava v izmeri 67 oral, 163 □klft. ali 38 H. 60 a 36 m².

II. dne 12. julija 1901 ob 9. uri predpoldne hiše št. 22, 23 in 28 v Vipavi nadalje mlin in žago z vodno silo na Vipavi, kakor zraven stoječa gospodarska poslopja.

III. dne 15. julija 1901 ob 9. uri predpoldne gozd »Zadlog«, ležeč v katastr. občini Zadlog okraj Idrija v izmeri 297 oral, 780 □ ali 183 H. 97 a, 16 m².

IV. dne 22. julija 1901 ob 9. uri predpoldne gozde, ležeče v katastr. občini Črničvrh okraj Idrija v izmeri 108 oral, 1428 □ ali 62 H. 43 a 87 m² in gozd, ležeč v katastr. občini Lome v izmeri 282 oral, 678 □ ali 170 H. 81 a, 20 m².

Spisek iz zemljiške knjige, posestni listi in dražbeni pogoji ležijo na vpogled v c. kr. notarski pisarni v Vipavi.

Vipava, dne 28. junija 1901.

Mark Pushnik

c. kr. notar

(1427-2)

Najlepši lesk na perilo

se zajamči tudi nevarjeni roki po jako priprosti uporabi svetovno znanega

američanskega skroba na lesk

Fritz Schulz jun., Act.-Ges.

Lipso in Heb (Eger).

Najnovejšo odlikovanje:

Zlata svetinja

Svetovna razstava Pariz 1900.

Le pristen, če ima vsak zavoj poleg stoječi Globus (varstveno znamko). Cena zavoj 24 vin.; na prodaj v večini špecijskih in drogerijskih trgovin in prodajalnic mila. II. 3 (996-3)

Prodaja

(1468-1)

iz konkurznice mase Amalije Bitenc omož. Stupica, trgovke v Ljubljani, Prešernove ulice št. 5.

Konkurzno oskrbnišvo preda celotno zalogo na blagu (manufakturno kratko blago) in trgovinski inventar (red. št. 1—22 inventarnega zapisnika v cenilni vrednosti 2867 K 40 v. tistemu, ki največ ponudi.

Konkurzno upravištvu ne prevzame nikake garancije za popolnost in resničnost inventurnega zapisnika in za kakovost blaga in si pridrži pravico, ponudbe sprejeti ali tudi odkloniti.

Ponudbe naj se pismeno dološljejo g. dr. Val. Krisperju, odvetniku v Ljubljani, do 25. julija t. l.; zajedno s ponudbo je položiti 10% vadij, t. j. 286 K 74 v.

Inventarni zapisnik je na ogled pri g. dr. Val. Krisperju in pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Dr. Valentin Krisper
konkurzni oskrbnik.

Graška trgovska akademija.

Javni, neposredno vis. učnemu ministrstvu podrejeni, državno podpirani učni zavod v vrsti višje srednje šole, katerega absolventi uživajo pravice, da vstopijo za enoletne prostovoljce.

Dne 17. septembra t. l. se začne 39. šolsko leto. Vsprejemajo se absolventi spodnjih srednjih šol in tem enako postavljenih učnih zavodov, kakor tudi meščanskih šol (ti morajo prebiti vspejemni izpit). Dosedajni ter 1. 1901. v prvi letnik vstopivši učenci lahko absolvirajo zavod v treh letih. Pripravljalni razred se vzdržuje posebej za manj vsposobljene prosilce za vsprejem kakor tudi za učence, ki niso dovelj zmogni nemškega jezika. Ta se pa združuje že od leta 1901/02. z novo štirirazredno organizacijo, katere se vpelje, da uživajo učenci in stariši vse prednosti, katere bodo pripadale štirirazrednicam.

Z zavodom je združen enoleten abiturijentski tečaj (začetek 5. oktobra) za absolvente višjih srednjih šol ter enakih učnih zavodov, ki se hočejo posvetiti trgovskim in in industrijskim podjetjem ali pa hoté kot velikošolci (turisti) svoje vednosti razširiti času primerno.

Tudi se vzdržujejo prosti poluletni tečaji za gospode in posebej za dame, (začetek 17. septembra in 15. februarja).

Prospekte razpošilja in daljna pojasnila, tudi radi oskrbljenja učencev, daje ravnateljiska pisarna v Gradcu, Kaiserfeldgasse št. 25.

Ravnatelj: J. Berger.

(1368-2)

Jutri v četrtek, 11. julija
na vrtu
kolodvorske restavracije
velik vojaški
koncert
popolne godbe

c. in kr. pešpolka št. 27

pod osebnim vodstvom g. kapelnika.

Začetek ob 8. uri. Vstop prost.

Nastavilo se bode najfinjša monakovsko frančiškansko pivo iz „Leistbrauerei“ v Monakovem in sive Reininghausovo pivo. (1468-1)

Usojam se p. n. častitemu občinstvu najuljudneje naznaniti, da so

restavracijski
prostori
na južnem kolodvoru

popolnoma renovirani in da sem jih jaz prevzel v poslovanje.

Štel si bodem v svojo najprvo dolžnost, da z najfinjšimi in pristnimi pljčami in z najizbornejšimi jedili in najtočnejšo postrežbo počastivše me p. n. goste v vsakem oziru zadovoljim.

Za mnogobrojen obisk prosim najuljudneje z velespoštovanjem

Jakob Hafner

prej kolodvorski restavratér v Šent Petru in Divači.